

LIITE 7

Asukaskysely: tulokset ja kyselylomake

ASUKASTIEDUSTELU

OSANA JOKISUON TURVETUOTANTOALUEEN YVA-MENETTELYÄ

Vapo Oy:n tarkoituksena on aloittaa turvetuotanto Kiuruveden Jokisuolla. Ensimmäisenä hankkeeseen liittyen suoritetaan ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA -menettely), jonka aikana myös kansalaisilla on mahdollista osallistua ja vaikuttaa hankkeen suunnitteluun.

Yli 150 hehtaarin soiden pysyväisluonteiset muutokset lukeutuvat hankkeisiin, joihin on sovellettava lakia ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA -laki). Arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että hankkeen ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella. YVA on vasta selvitys, eikä sen perusteella tehdä päätöksiä, vaan arvioinnin jälkeen toiminnalle haetaan varsinaista ympäristölupaa.

Hankkeen YVA -ohjelma on jo laadittu, ja yleisötilaisuus järjestettiin Kiuruvedellä Tihisen Elotuvalla 28.9.2009. Tällä hetkellä on valmisteilla Jokisuon YVA -selostus. Osana selostuksen laadintaa hankkeen lähivaikutusalueella toteutetaan asukaskysely, jonka avulla pyritään hankkimaan taustatietoa mm. hankkeen sosiaalisten vaikutusten arvioinnille.

Asukaskyselyn tulokset kirjataan ympäristövaikutusten arviointiselostukseen ja ne esitellään tiivistetysti seuraavassa YVA -tilaisuudessa. YVA -selostuksen valmistuttua järjestetään Jokisuon hankkeen toinen YVA -tilaisuus. Tilaisuuteen ei lähetetä erillistä kutsua, vaan siitä ilmoitetaan paikallislehdissä sekä kunnan ilmoitustaululla.

Asukaskysely on tärkeä lähde paikallisen mielipiteen selvittämiseksi, joten pyydämme Teitä vastaamaan liitteenä olevaan kyselyyn ja lähettämään sen vastauskuoressa siihen merkittyy osoitteeseen tai sähköpostitse osoitteeseen johanna.korkiakoski@wspgroup.fi **22.10.2010 mennessä.**

Mikäli Teillä herää asiaan liittyen kysyttävää ja/tai kerrottavaa, on kyselyn loppuun varattu tilaa tätä varten.

Valmistunut YVA -ohjelma on nähtävillä Ympäristöhallinnon www-sivuilla (www.ymparisto.fi).

Syksyisin terveisin,

WSP Environmental Oy
Johanna Korkiakoski, ympäristösuunnittelija
tel. +358(0) 207 864 859
johanna.korkiakoski@wspgroup.fi

Kiviharjunlenkki 1 D
90220 OULU
tel. +358(0) 207 864 13

ASUKASTIEDUSTELU

JOKISUON TURVETUOTANTO

Seuraavassa on esitetty hankkeen toteuttamisesta aiheutuviin vaikutuksiin liittyviä kysymyksiä. Ympyröikää yksi mielipidettänne vastaava väite tai oletus.

VASTAAJAN TAUSTATIEDOT

1. Vastaaja on a. Nainen b. Mies
2. Ikänne on _____ vuotta
3. Mihin seuraavista ryhmistä työtehtävienne kautta kuulutte?
 - a. toimihenkilö
 - b. ammattityöntekijä
 - c. maanviljelijä
 - d. yrittäjä
 - e. eläkeläinen
 - f. opiskelija
 - g. kotiäiti/-isä
 - h. työtön
4. Liitekartan alueella sijaitsee
☐ vakituinen asuntoni
☐ loma-asuntoni
5. Asuntoni/loma-asuntoni sijaitsee
 - a. alle 500 m
 - b. 500–1000 m
 - c. 1–2 km
 - d. yli 2 kmetäisyydellä suunnittelusta turvetuotantoalueesta (ks. kartta).
6. Olen asunut nykyisessä asunnossani/käyttänyt nykyistä loma-asuntoani
 - a. alle vuoden
 - b. 1–3 vuotta
 - c. 4–10 vuotta
 - d. yli 10 vuotta
7. Montako henkilöä ruokakuntaanne kuuluu tai mökkiänne käyttää? _____ henkilöä

8. Oletteko saanut aikaisemmin tietoa suunnitellusta turvetuotantoaluehankkeesta?
- a. En ole kuullut hankkeesta ennen tätä tiedustelua.
 - b. Olen lukenut/kuullut jotain hankkeesta, mutta tietoa olen saanut liian vähän.
 - c. Olen saanut melko hyvin tietoa hankkeesta.
 - d. Osallistuin YVA -ohjelman yleisötilaisuuteen.

VIRKISTYS, VIIHTYVYYS, TERVEYS JA ELINOLOT

9. Mikä tai mitkä hankealueen (=Jokisuo) ja sen ympäristön käyttötavoista ovat mielestänne teidän/perheenne kannalta merkittävimpiä?
- a. metsästys
 - b. marjastus/sienestys
 - c. retkeily
 - d. elinkeinon harjoittaminen
 - e. muu, mikä? _____
10. Mikä tai mitkä ovat mielestänne Jokisuon ja sen lähiympäristön luonnon keruutuotteet/riistaeläimet?
- _____
- _____
11. Miten arvelette hankkeen vaikuttavan teidän/perheenne virkistys- tai harrastusmahdollisuuksiin tai muuhun vapaa-aikaan?
- a. myönteisesti
 - b. ei vaikutusta
 - c. kielteisesti
 - d. en osaa sanoa
12. Millaisen merkityksen annatte hankkeen **työllisyys**vaikutuksille?
- a. suuri
 - b. melko suuri
 - c. pieni
 - d. ei merkitystä
13. Arveletteko hankkeen ja sen myötä turvetuotantotoiminnan voivan vaikuttaa teidän tai jonkin perheenjäsenenne työllisyystilanteeseen?
- a. voi vaikuttaa, voi olla hyötyä
 - b. ei vaikuta
14. Onko turvetuotantohanke mielestänne tarpeellinen?
- a. kyllä erityisesti, koska _____
 - b. ei erityisesti, koska _____

15. Miten arvioitte omaa asuin-/mökkialuettanne **viihtyisyyden** kannalta

a. tällä hetkellä?	b. hankkeen toteuttamisen jälkeen?
i. erittäin viihtyisä	i. erittäin viihtyisä
ii. viihtyisä	ii. viihtyisä
iii. ei kovinkaan viihtyisä	iii. ei kovinkaan viihtyisä
iv. erittäin epäviihtyisä	iv. erittäin epäviihtyisä
v. en osaa sanoa	v. en osaa sanoa

16. Mitkä hankkeen mahdollisesti aiheuttamat muutokset olisivat mielestänne oleelliset ympäristön **viihtyisyyden muuttumisen** kannalta?

17. Miten arvioitte omaa asuin-/mökkialuettanne **terveellisyyden/luonnon puhtauden** kannalta?

a. tällä hetkellä?	b. hankkeen toteuttamisen jälkeen?
i. erittäin suotuisa	i. erittäin suotuisa
ii. suotuisa	ii. suotuisa
iii. ei kovinkaan suotuisa	iii. ei kovinkaan suotuisa
iv. erittäin epäsuotuisa	iv. erittäin epäsuotuisa
v. en osaa sanoa	v. en osaa sanoa

18. Mitkä hankkeen mahdollisesti aiheuttamat muutokset olisivat mielestänne oleelliset ympäristön **terveellisyyden/luonnon puhtauden muuttumisen** kannalta?

KALASTO JA KALASTUS

19. Harjoitatteko kalastusta/ravustusta hankealueen alapuolisessa vesistössä?

a. Suojoessa

Tärkeimmät saaliskalat:

Arvioitu saalis (kg/vuosi): _____

Kalastusvälineet:

b. Luupuvvedellä/Luupujoessa

Tärkeimmät saaliskalat:

Arvioitu saalis (kg/vuosi): _____

Kalastusvälineet:

c. En harjoita kalastusta Suojoessa/Luupuvvedellä/Luupujoessa.

20. Millaiseksi arvioisitte Suojoen kalastuksellisen merkityksen?

- a. erittäin suuri
- b. suuri
- c. keskinkertainen
- d. vähäinen
- e. ei merkitystä

21. Millaiseksi arvioisitte Luupuv veden kalastuksellisen merkityksen?

- a. erittäin suuri
- b. suuri
- c. keskinkertainen
- d. vähäinen
- e. ei merkitystä

22. Millaiseksi arvioisitte Luupujoen kalastuksellisen merkityksen?

- a. erittäin suuri
- b. suuri
- c. keskinkertainen
- d. vähäinen
- e. ei merkitystä

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

23. Mikä tai mitkä hankkeen mahdollisista ympäristövaikutuksista ovat mielestänne itsenne/perheenne kannalta merkittävimmät? Numeroikaa tärkeysjärjestyksessä kolme (1, 2, 3) mielestänne merkittävintä vaikutusta. Merkitkää myös, onko vaikutus mielestänne positiivinen (+) vai negatiivinen (-).

1,2,3	+/-	
		vaikutukset vesistöön ja veden laatuun
		vaikutukset kalastoon
		vaikutukset luonnonympäristöön
		lähialueen maankäytön muuttuminen
		vaikutukset alueella liikkumiseen
		vaikutukset elinkeinon harjoittamiseen
		turvetuotantoalueen melu
		turvetuotantoalueen pöly
		turvekuljetukset (rekkaliikenne) maanteilla
		maisemavaikutukset
		päästöt ilmaan
		terveysvaikutukset, millaiset? _____
		muu, mikä? _____

24. Jos pidätte hanketta erittäin haitallisena/haitallisena kannaltanne tai muun syyn tähden, millä ehdoilla mielestänne hanke voitaisiin kuitenkin toteuttaa?

[illegible]

25. Mitä seikkoja toivoisitte otettavan huomioon uuden turvetuotantoalueen suunnittelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa?

[illegible]

Mikäli asiaan liittyen heräsi kysymyksiä ja/tai ajatuksia, voitte kirjata ne tähän. Mikäli haluat meidän ottavan yhteyttä Teihin jonkin kysymyksen tiimoilta, muistattehan jättää yhteystietonne.

[illegible]

KIITOS VASTAUKSESTANNE!

The map shows the Jokisuo area in Finland. The study area is highlighted in pink. The map includes labels for various locations such as Hautapeitto, Leppikangas, Mattila, Koivula, Kuokanmäki, Pieni Luokanmäki, Karhuseeno, Tuusula, Jokipolvi, Jokipolventampi, Turvetuotantoalue, Lampisuo, Kaunisniemensaaret, Vilkonaho, Mankonranta, Piiponkangas, Haapalehto, Karjamäki, Oikkosperä, Piiponsuo, Kattilahto, Jokelaisaho, Matilaisaho, Lahdekorpi, and Jokisuo. A scale bar indicates distances up to 0.8 km.

Jokisuon turvetuotantohanke, Kiuruvesi

YVA -menettelyyn liittyvä asukaskysely

WSP Finland Oy,

Päivi Vainionpää – Johanna Korkiakoski

22.8.2011

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Menetelmä ja aineisto	3
2.1 Kyselylomake	3
2.2 Otos ja jakelu	3
3 Kyselyn tulokset.....	4
3.1 Vastaajien taustatiedot	4
3.2 Virkistys, viihtyvyys, terveys ja elinolot.....	5
3.3 Kalasto ja kalastus	8
3.4 Ympäristövaikutukset.....	8
4 Yhteenveto	11

1 Johdanto

Vapo Oy:n tarkoituksena on aloittaa turvetuotanto Kiuruveden kunnassa sijaitsevalla Jokisuon alueella. Hankealueen pinta-ala on noin 200 ha, josta tuotantokelpoista alaa on noin 184 ha. Tuotantoalueen on tarkoitus korvata tuotannosta poistuvia tuotantopinta-aloja sekä varautua lähialueiden tuleviin energiatuotantoratkaisuihin. Turvetuotannon päätarkoituksena on energiaturpeen tuotanto teollisuuden ja yhdyskuntien käyttöön. Hankealueen energiaturpeen pääkäyttäjät sijaitsevat Kuopiossa ja Haapavedellä. Turvetuotantohankkeen keskeisimmät hyödyt ovat tuontipolttoaineen korvaaminen paikallisella polttoaineella sekä työllistäminen.

Osana Jokisuon turvetuotantoalueen YVA –menettelyä toteutettiin asukaskysely. Kyselyn tavoitteena oli tuottaa tietoa paikallisten näkemyksistä koskien turvetuotantoa ja sen ympäristö- ja sosiaalisia vaikutuksia. Tulokset palvelevat sekä sosiaalisten vaikutusten arviointia että vuoropuhelun ja päätöksenteon tarpeita. Kysely toteutettiin pääosin syksyllä 2010 ja sitä täydennettiin alkutalvesta 2011.

Asukaskysely suunnattiin 25 taloudelle. Vastauksia saatiin yhteensä 8 kappaletta, jolloin vastausprosentti oli 32 %. Vastausprosentti oli suhteellisen huono. Tässä erillisraportissa esitetään kyselyn tulokset, joita hyödynnetään ja sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnissa, YVA –selostuksen laadinnassa sekä hankkeen suunnittelussa ja toteuttamisessa.

2 Menetelmä ja aineisto

2.1 Kyselylomake

Kysely koostui saatekirjeestä sekä varsinaisesta kyselylomakkeesta liitekarttoineen. liitekartoissa esitettiin hankkeen sijainti, vesienjohtamisreitti sekä turpeenkuljetusreitti. Osaan kyselyistä liitettiin mukaan täytettäväksi myös kaivokortti, mikäli kiinteistöllä sijaitsi karttatarkastelun perusteella asuin- tai lomarakennus. Syksyllä 2010 lähetetty kysely oli 6 sivuinen ja siinä oli 26 kysymystä. Alkuvuodesta 2011 lähetetty kysely oli 4 sivuinen ja siinä kysymykset oli tiivistetty 25 kysymykseen. Kysely oli pääosin valmiiksi strukturoitu ”ympyröi oikea vaihtoehto” -kysely. Mukana oli myös avoimia kysymyksiä, joihin vastaaja saattoi vapaasti kirjoittaa omia mielipiteitään ja kommenttejaan. Kyselyyn oli mahdollista vastata anonyymisti.

Vastaamisen helpottamiseksi kyselyn mukana toimitettiin postimerkillä varustettu palautuskuori.

2.2 Otos ja jakelu

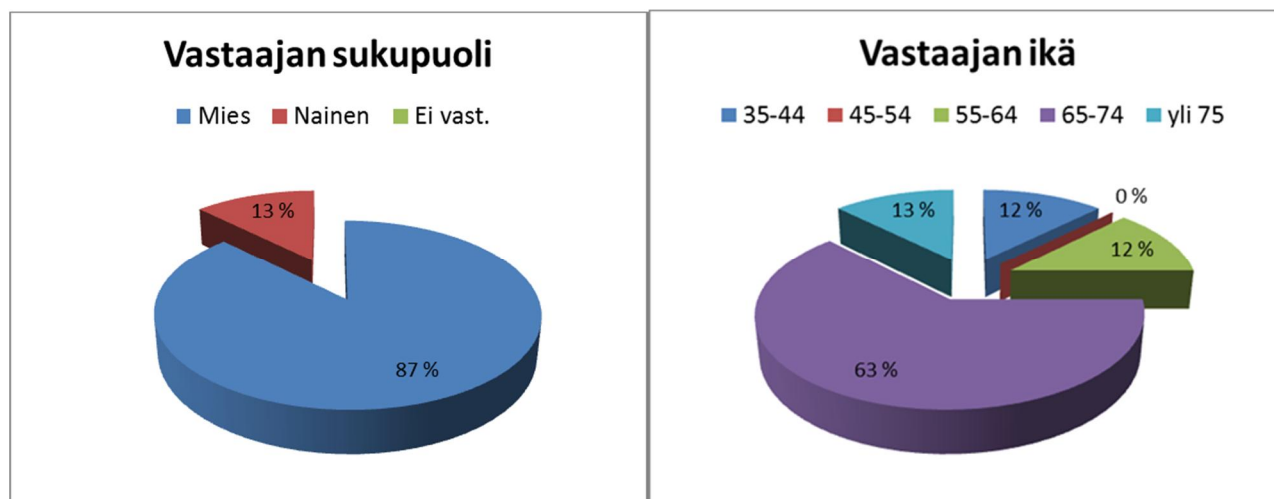
Kysely osoitettiin karttatarkastelun perusteella kiinteistöille, jotka sijoittuvat noin 0-2 kilometrin etäisyydellä suunnitellusta hankealueesta. Kysely lähetettiin jokaisen kiinteistön omistajalle 500 m etäisyydellä suunnitellusta hankealueesta. Kysely lähetettiin lisäksi 500–1000 metrin etäisyydellä olevien kiinteistöjen (tontti, jolla oli asuin- tai lomarakennus) sekä laskuojan varren kiinteistöjen omistajille. Kiinteistöjen omistaja- ja osoitetiedot selvitettiin Maanmittauslaitoksen rekisteristä. Kysely postitettiin yhteensä 25 talouteen.

3 Kyselyn tulokset

3.1 Vastaajien taustatiedot

Palautettuja lomakkeita tuli vastausaikaan mennessä kaikkiaan 8. Vastausprosentiksi tuli täten 32 %, jota voidaan pitää suhteellisen huonona muihin vastaaviin postikyselyihin verrattuna.

Kyselyyn vastanneista valtaosa (87 %) oli miehiä. Vastaajista vain yksi oli nainen. Vastaajajoukon ikäjakauma painottui selvästi vanhempaan ikäluokkaan, 88 % vastaajista ilmoitti iäkseen 65 vuotta tai enemmän (Kuva 1). Nuorin vastaaja oli 42 –vuotias ja vanhin 75.

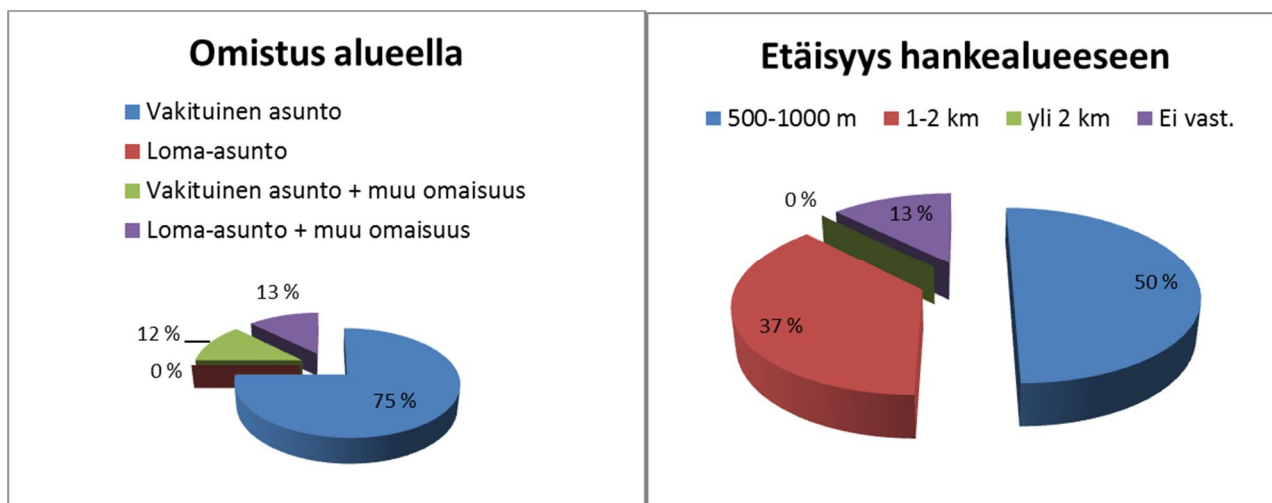
Kuva 1. Vastaajien sukupuoli ja ikäjakauma (Kysymykset 1 ja 2).

Vastaajista 5 oli eläkeläisiä ja 2 maanviljelijöitä. Yksi vastaaja ilmoitti olevansa sekä maanviljelijä että eläkeläinen. Kyselyyn ei siten vastannut yhtään toimihenkilöä, ammattityöntekijää, yrittäjää, opiskelijaa, kotiäitiä/isää tai työttömää.

Vastaajista kuusi (6/8) asuu alueella vakituisesti. Lisäksi yhdellä vastaajalla sijaitsee alueella loma-asunto ja muuta omaisuutta, ja yhdellä sijaitsee alueella vakituinen asunto sekä marja- ja metsätila (Kuva 2).

Kysymyksessä 5 vastaajia pyydettiin arvioimaan asunnon/loma-asunnon/muun omaisuuden etäisyyttä suunniteltuun turvetuotantoalueeseen. Alle 500 metrin etäisyydellä ei sijainnut yksikään asunnoista tai muusta omistuksesta. Pääosa (50 %) asunnoista sijaitsee 500 – 1000 metrin etäisyydellä hankealueesta. 37 % vastaajista ilmoitti asuntonsa/muun omaisuutensa sijaitsevan 1-2 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Yksikään asunnoista/muusta omaisuudesta ei sijainnut yli 2 km etäisyydellä hankealueesta (Kuva 2). Vastaajista 7/8 on asunut alueella yli kymmenen vuotta. Vain yksi vastaaja jätti ilmoittamatta miten kauan on omistanut loma-asunnon alueella.

Kysymyksessä 7 tiedusteltiin ruokakunnan kokoa/mökin käyttäjien määrää. Ruokakunnan koko vaihteli 1 – 6 henkilöä; 1-2 hengen ruokakuntia oli 4, 1 – 3 hengen ruokakuntia oli 1, lisäksi oli yksi 4 ja yksi 6 hengen ruokakunta. Vastaajista yksi jätti ilmoittamatta ruokakunnan koon.

Kuva 2. Vastaajien omistus hankealueen läheisyydessä ja asunnon/loma-asunnon etäisyys hankealueeseen (Kysymykset 4 ja 5).

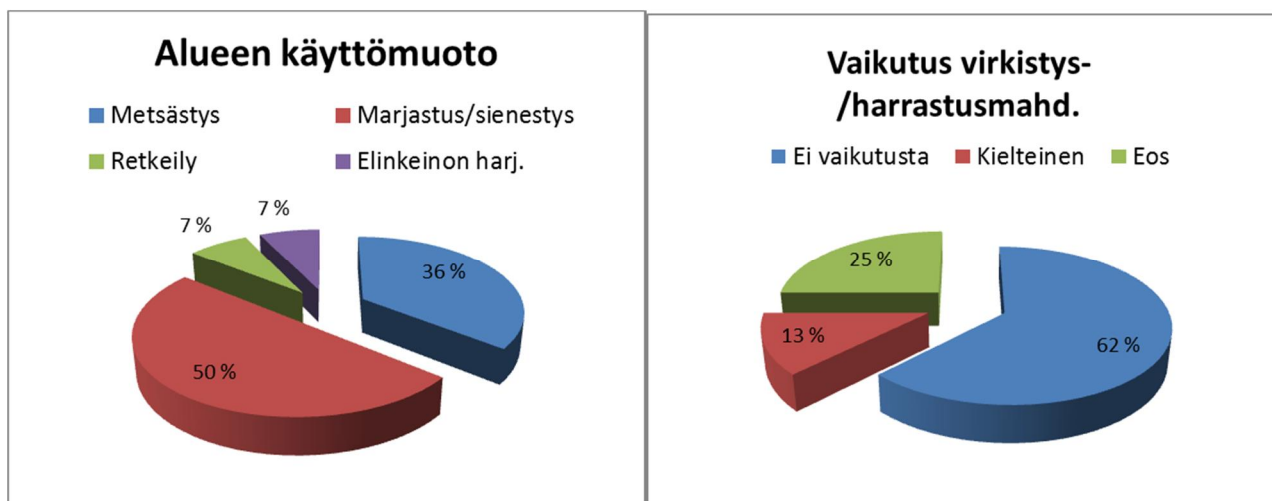
Kysymyksessä 8 kartoitettiin vastaajien tietoa suunnitellusta turvetuotantohankkeesta. Yksi vastaajista ilmoitti, ettei ollut kuullut hankkeesta ennen tätä kyselyä. Vastaajista kaksi oli saanut tietoa hankkeesta omasta mielestään melko hyvin. Valtaosa vastaajista (5/8) oli kuullut/lukenut hankkeesta, mutta katsoivat saaneensa tietoa liian vähän. Vastaajista yksikään ei ole osallistunut YVA –ohjelmasta järjestettyyn yleisötilaisuuteen, joka pidettiin Kiuruvedellä 28.9.2009. (Kysymys 8)

3.2 Virkistys, viihtyvyys, terveys ja elinolot

Kysymyksissä 9 ja 10 tiedusteltiin mikä tai mitkä hankealueen (Jokisuon) ympäristön nykyisistä käyttötavoista ovat vastaajan kannalta merkittäviä ja mikä/mitkä ovat alueen tärkeimpiä keruutuotteita ja riistaeläimiä.

Alueen luonnontilaisuutta kuvaa hyvin se, että tulleiden vastausten perusteella Jokisuon merkittävimmät nykyiset käyttömuodot ovat metsästys, marjastus, sienestys ja retkeily (Kuva 3). Merkittävimpiä keräilytuotteita alueella ovat marjat ja polttopuut. Riistaeläimistä mainittiin hirvi, pienriista ja metsäkanalinnut.

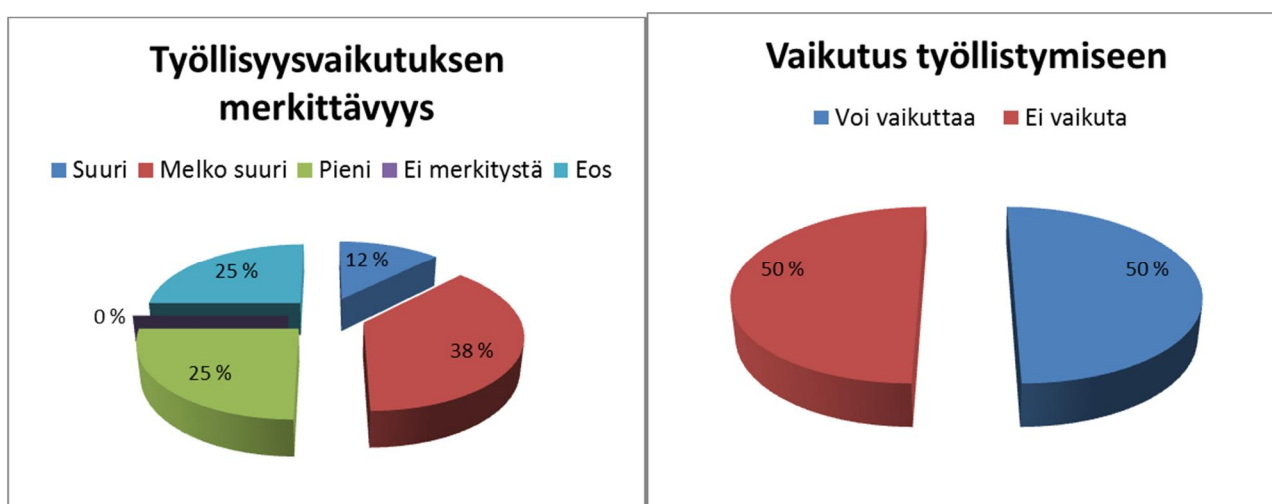
Kysymyksessä 11 vastaajia pyydettiin arvioimaan miten hanke toteutuessaan vaikuttaisi heidän virkistys-/harrastusmahdollisuuksiin tai muuhun vapaa-aikaan. Valtaosa (5/8) vastaajista oli sitä mieltä, toteutuessaan hankkeella ei olisi vaikutusta heidän virkistys-/harrastusmahdollisuuksiinsa tai muuhun vapaa-aikaan. Yksi vastaaja ei osannut arvioida hankkeen vaikutuksia omaan virkistys- ja harrastustoimintaansa. Yksi vastaaja oli sitä mieltä, hankkeella olisi kielteinen vaikutus hänen virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin (Kuva 3).

Kuva 3. Hankealueen ja lähiympäristön nykykäyttö sekä hankkeen arvioitu vaikutus virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin tai muuhun vapaa-aikaan (Kysymykset 9 ja 11).

Kysymyksessä 12 tiedusteltiin millaisen merkityksen vastaaja antaa hankkeen työllisyysvaikutuksille. Vastaajista yksi oli sitä mieltä, että hankkeella on suuri työllistävä vaikutus. Vastaajista kolme oli sitä mieltä, hankkeella on melko suuri työllistävä vaikutus. Vastaajista kaksi oli sitä mieltä, että hankkeella on pieni työllistävä vaikutus. Kaksi vastaajaa ei osannut arvioida hankkeen työllistävää vaikutusta (Kuva 4). Huomattavaa on, ettei yksikään vastaajista pitänyt mahdollista työllistävää vaikutusta merkityksettömänä.

Työllisyysvaikutukseen liittyen kysymyksessä 13 vastaajilta tiedusteltiin heidän käsitystään siitä tuleeko hanke (turvetuotantotoiminta) mahdollisesti vaikuttamaan heidän tai heidän läheistensä työllisyystilanteeseen. Puolet vastaajista oli sitä mieltä, että turvetuotantotoiminta voi vaikuttaa heidän tai heidän läheistensä työllistymiseen. Vastaavasti puolet vastaajista oli sitä mieltä, että hanke ei tule työllistämään heitä itseään tai heidän läheisiään (Kuva 4).

Kuva 4. Vastaajien arvio hankkeen työllisyysvaikutuksen merkittävydestä sekä arvio turvetoiminnan vaikutuksesta vastaajan tai hänen läheistensä työllistymiseen (Kysymykset 12 ja 13).

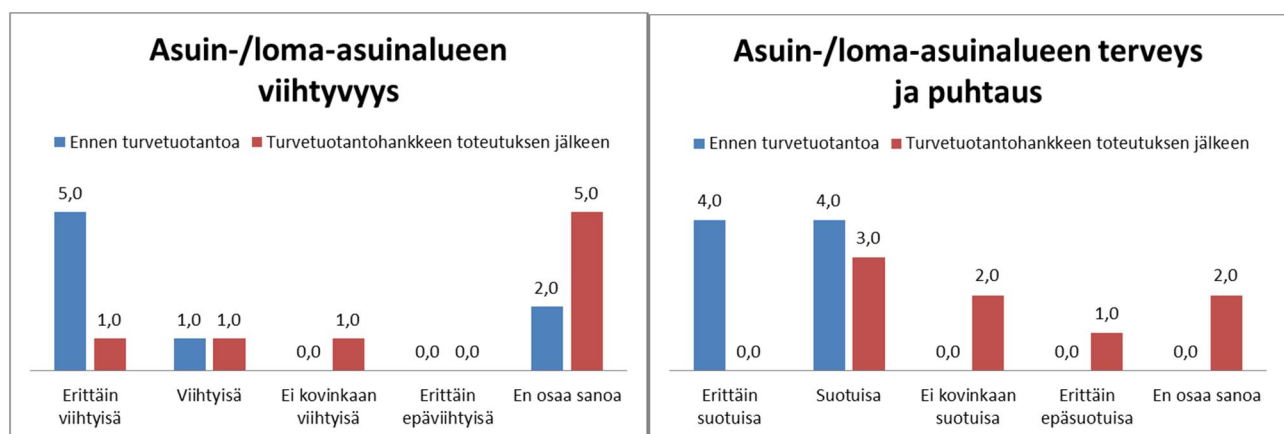
Kysymyksessä 14 tiedusteltiin vastaajien näkemystä Jokisuon turvetuotantohankkeen tarpeellisuudesta. Valtaosa vastaajista (5/8) piti hanketta tarpeellisena, koska se mm. työllistää. Kolme vastaaja oli sitä mieltä, että hanke ei ole tarpeellinen. Erään vastaajan mielestä se ei ole tarpeellinen, koska se ei tuo tuloja hänelle.

Kysymyksessä 15 tiedusteltiin vastaajien arviota siitä, millainen heidän asuin-/loma-asuinalueensa viihtyvyys on tällä hetkellä, ja millaisen he arvioivat sen olevan hankkeen toteuttamisen jälkeen. Valtaosa vastaajista (5/8) on sitä mieltä, että heidän asuin-/loma-asuinalueensa on tällä hetkellä erittäin viihtyisä. Alueen turvetuotantohankkeen toteutuksen jälkeistä viihtyvyyttä vastaajien sitä vastoin oli vaikeampi arvioida. Kaksi vastaaja oli sitä mieltä, että alue säilyy joko erittäin viihtyisänä tai viihtyisänä, viisi vastaaja ei osannut antaa arviota (Kuva 5).

Kysymyksessä 16 vastaajia pyydettiin esittämään *"Mitkä hankkeen mahdollisesti aiheuttamat muutokset olisivat mielestänne oleellimmat ympäristön viihtyisyyden muuttumisen kannalta?"* Kysymykseen oli vastannut kolme. He totesivat viihtyvyyden muutokseen eniten vaikuttavan pölyn ja melun sekä alueen muuttumisen aavaksi suoksi.

Kysymyksessä 17 vastaajia pyydettiin arvioimaan oman asuin-/loma-asuinalueen terveellisyttä ja puhtautta tällä hetkellä sekä hankkeen mahdollisen toteutumisen jälkeen. Kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että heidän asuin-/loma-asuinalueensa terveellisyys/puhtaus on joko erittäin suotuisa tai suotuisa tällä hetkellä. Vastaajista kolme (3/8) on sitä mieltä, että alueen terveellisyys/puhtaus on suotuisa turvetuotantotoiminnan jälkeenkin. Vain yksi vastaaja oli sitä mieltä, että alueen terveellisyys/puhtaus muuttuisi hankkeen toteutumisen myötä erittäin epäsuotuisaksi. Kaksi vastaaja ei osannut arvioida hankkeen turvetuotantotoiminnan vaikutusta alueen terveellisyteen/puhtauteen.

Terveyteen ja puhtauteen vaikuttavina tekijöinä vastaajat ilmoittivat pöly- ja meluhaitat sekä vesistöjen likaantuminen. Pölyn osalta todettiin, että pyykkien kuivattaminen ulkona estyy. Lisäksi mainittiin vaikutukset hengitystiesairauksia sairastavien henkilöiden terveyteen (ulkoilu estyy).

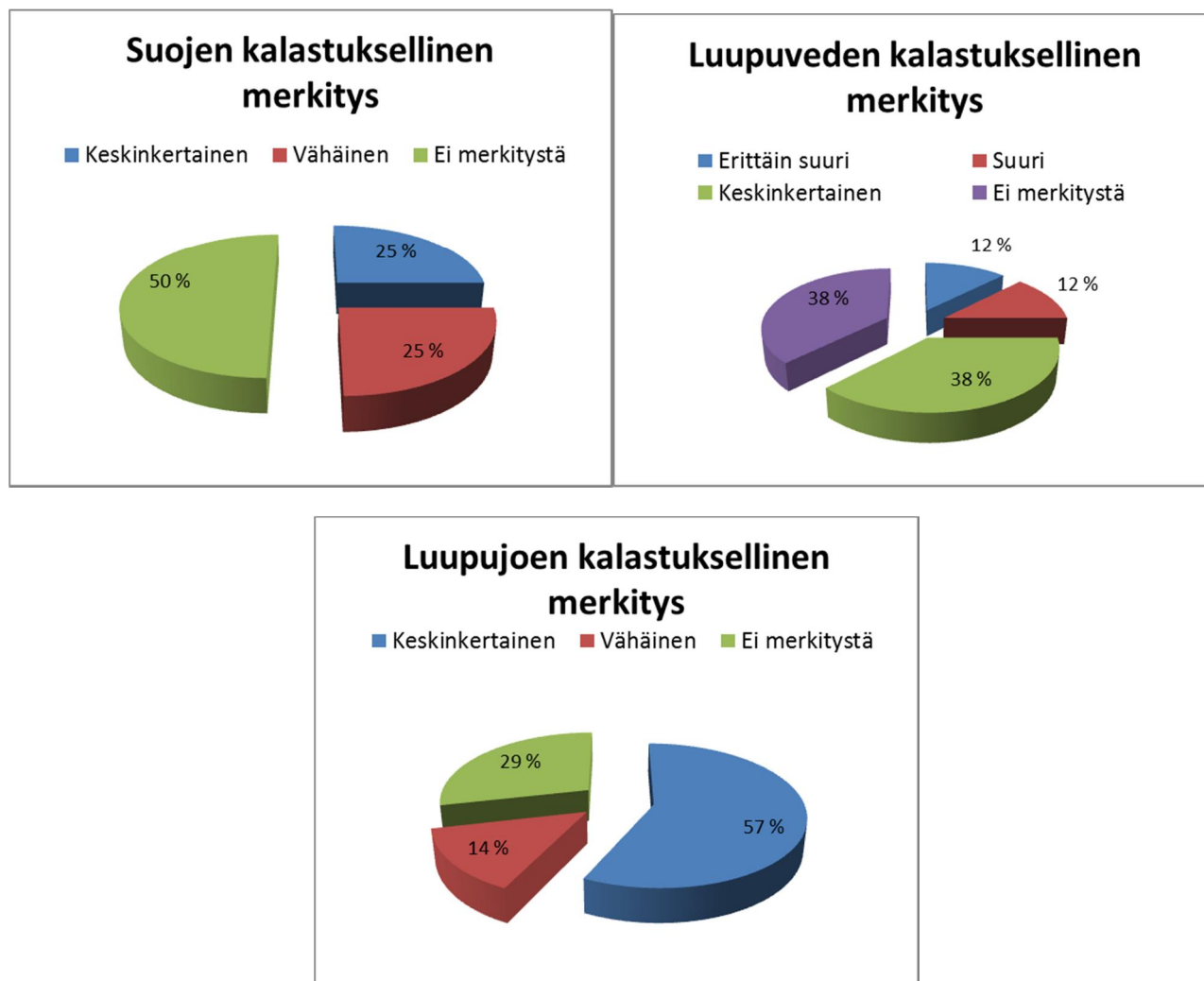

Kuva 5. Vastaajien arvio asuin- tai loma-asuinalueensa viihtyvyydestä sekä terveellisyydestä ja puhtaudesta ennen ja jälkeen turvetuotannon (Kysymykset 15 ja 17).

3.3 Kalasto ja kalastus

Kysymyksissä 19 – 21 pyrittiin selvittämään hakealueen alapuolisten vesistöjen (Suojoen ja Luupuveden/Luupujoen) kalastollista ja kalastuksellista merkitystä. Vastaajista vain kaksi harrastaa kalastusta alapuolisissa vesistöissä, toinen Suojoessa ja toinen Luupuvedessä/Luupujoessa. Saaliiksi saadut kalat ovat olleet haukia ja ahvenia. Saalismäärät ovat olleet alle 100 kg vuodessa. Pyyntivälineinä on käytetty onkea, verkkoja ja katiskoja.

Vastaajat arvioivat Suojoen kalastuksellisen merkityksen pääosin merkityksettömäksi, ja Luupuveden sekä Luupujoen pääosin keskinkertaiseksi (Kuva 6).

Kuva 6. Vastaajien arvio Suojoen, Luupuveden ja Luupujoen kalastuksellisesta merkityksestä (Kysymykset 20 - 21).

3.4 Ympäristövaikutukset

Kysymyksessä 22 tai 23 vastaajia pyydettiin esitetyistä hankkeen mahdollisista ympäristövaikutuksista valitsemaan kolme (3) mielestään merkittävintä ja numeroimaan ne tärkeysjärjestyksessä 1 -> 3. Vastaajista vain 2 (2/8) oli vastannut kysymykseen oikein valitsemalla vain kolme vaihtoehtoa. Yksi vastaaja oli todennut, että hankkeella ei ole vaikutuksia ja siksi jättänyt vastaamatta koko kysymykseen. Loput

vastaajista oli valinnut useamman tai kaikki esitetyt vaihtoehdot. Koska ympäristövaikutukset ovat tärkeä osa hanketta ja YVA –menettelyä, huomioitiin tuloksissa kaikki esitetyt merkinnät.

Merkittävimmit ympäristövaikutuksiksi arvioitiin turvetuotantoalueen pöly ja melu sekä vaikutukset elinkeinon harjoittamiseen. Vähiten merkityksellisenä pidettiin lisääntyvää raskasta liikennettä (Kuva 7).

Kuva 7. Vastaajien esittämä arvio merkittävimmistä ympäristövaikutuksista (Kysymys 22 tai 23). Numerot 1 – 3 edustavat tärkeysastetta, missä 1 on tärkein, 2 toiseksi tärkein ja 3 kolmanneksi tärkein ympäristövaikutus vastaajan mielestä.

Kysymyksessä pyydettiin merkitsemään myös vaikutuksen suunta positiivinen (+) tai negatiivinen (-). Positiivisia merkintöjä oli vain yhdessä lomakkeessa, siinä katsottiin hankkeen toteuttamisella olevan positiivinen vaikutus elinkeinon harjoittamiseen. Negatiivisimmiksi arvioitiin turvetuotantoalueelta leviävä pöly ja melu, vaikutukset vesistöön ja vedenlaatuun, vaikutukset lähialueen maankäytön muuttumiseen sekä turvetuotantotoiminnasta aiheutuvat päästöt ilmaan (Kuva 8). Vähemmän negatiiviseksi arvioitiin terveysvaikutukset sekä vaikutukset elinkeinon harjoittamiseen.

Kuva 8. Eniten negatiivisia arvioita saaneet ympäristövaikutukset. (Kysymys 24)

Loput kysymykset, kysymykset 23 – 26 olivat avoimia kysymyksiä.

Kysymyksessä 23 tai 24 vastaajia pyydettiin vastaamaan kysymykseen *"Jos pidätte hanketta erittäin haitallisena/haitallisena kannaltanne tai muun syyn tähden, millä ehdoilla hanke voitaisiin kuitenkin toteuttaa?"*.

Kysymykseen oli kommentoinut vain yksi vastaaja. Hän esitti vaatimuksen, jonka mukaan aiheutuvista haitoista tulee maksaa vahingonkorvausta 15 euroa per kuorma.

Kysymyksessä 24 tai 25 vastaajia pyydettiin vastaamaan kysymykseen *"Mitä seikkoja toivoisitte otettavan huomioon uuden turvetuotantoalueen suunnittelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa?"*.

Kysymykseen oli vastannut vain yksi vastaaja. Vastauksessaan hän totesi, että turvetuotannosta aiheutuvat haitat tulee ottaa huomioon todellisena.

Kysymyslomakkeen viimeisessä kohdassa vastaajat saivat esittää kysymyksiä/kommentteja hankkeeseen liittyen *"Mikäli asiaan liittyen heräsi kysymyksiä ja/tai ajatuksia, voitte kirjata ne tähän. Mikäli haluatte meidän ottavan yhteyttä Teihin jonkin kysymyksen tiimoilta, muistatthän jättää yhteystietonne."*

Kysymyslomakkeen viimeiseen kohtaan kolme vastaaja oli jättänyt yhteystietonsa. Yksi vastaaja totesi tässä kohden, etteivät hankkeen haitat olisi niin suuria, joten hänen puolestaan turvetuotanto alueella voitaisiin aloittaa. Toinen vastaajista omistaa alueen koilliskulmassa noin 7 ha maa-alueen, jonka olisi valmis myymään Vapolle. Omistajan mukaan 7 ha:n alueesta noin 5 ha soveltuisi turvetuotantoon. Kolmas vastaaja pyysi olemaan yhteydessä mikäli kysymyksen 23 vastaukseen liittyen tulisi kysyttävää. Vastaaja oli aiemmin vastannut kohdassa 23 vaatimuksen, jonka mukaan aiheutuvista haitoista tulee maksaa vahingonkorvausta 15 euroa per kuorma.

4 Yhteenveto

Osana Jokisuon turvetuotantoalueen YVA –menettelyä toteutettiin asukaskysely. Kysely suunnattiin 25 taloudelle, jotka sijaitsevat 0 – 2 kilometrin säteellä suunnitellusta turvetuotantohankkeesta. Vastausaikaan mennessä palautettuja lomakkeita tuli kaikkiaan 8, jolloin vastausprosentiksi saadaan 32 %. Vastausprosentti on keskitasoa vastaaviin postikyselyihin verrattuna.

Aktiivisimpia vastaajia olivat vanhemmat mieshenkilöt. Suurin osa vastaajista oli eläkeläisiä, alueella vakituisesti asuvia. Valtaosa asunnoista/loma-asunnoista sijaitsi 500 – 1000 metrin etäisyydellä suunnitellusta hankealueesta. Alueen asutus on vanhaa ja vakiintunutta sillä 7/8 vastaajasta ilmoitti asuneensa alueella yli kymmenen vuotta (yksi vastaaja jätti tiedon ilmoittamatta). Eniten alueella elää 1 – 2 henkilön ruokakuntia.

Valtaosa vastaajista (5/8) pitää asuinaluettaan tällä hetkellä joko erittäin viihtyisänä tai viihtyisänä. Alueen turvetuotantohankkeen toteutuksen jälkeistä viihtyvyyttä vastaajien oli sitä vastoin vaikeampi arvioida. Kaksi vastaaja oli sitä mieltä, että alue säilyy joko erittäin viihtyisänä tai viihtyisänä, viisi vastaaja ei osannut antaa arviotaan. Merkittävimpinä viihtyvyyteen vaikuttavina tekijöinä mainittiin melu- ja pölyhaitat. Muina tekijöinä mainittiin alueen muuttuminen aavaksi suoksi.

Kaikki vastaajat arvioivat asuin-/loma-asuinalueensa terveellisuuden ja puhtauden tällä hetkellä joko erittäin suotuisaksi tai suotuisaksi. Kolme vastaaja kahdeksasta oli sitä mieltä, että asuinalueen terveellisyys/puhtaus on suotuisa turvetuotantotoiminnan jälkeenkin. Vain yksi vastaaja oli sitä mieltä, että alueen terveellisyys/puhtaus muuttuisi hankkeen toteutuksen myötä erittäin epäsuotuisaksi. Terveysteen ja puhtauteen vaikuttavina tekijöinä vastaajat mainitsivat pöly- ja meluhaitat sekä vesistöjen likaantumisen.

Suunnitellun turvetuotantoalueen merkittävimpiä käyttömuotoja tällä hetkellä ovat metsästys, marjastus ja sienestys sekä retkeily. Suurin osa vastaajista katsoo kuitenkin, ettei hankkeen toteuttaminen (turvetuotantotoiminta) vaikuta heidän virkistys- ja harrastusmahdollisuuksiin tai muuhun vapaa-aikaan.

Puolet vastaajista oli sitä mieltä, että hankkeella on joko suuri tai melko suuri työllistävä vaikutus. Puolet vastaajista oli myös sitä mieltä, että turvetuotantotoiminnalla saattaa työllistävä vaikutus heille tai heidän läheisilleen.

Valtaosa vastaajista pitää hanketta tarpeellisena mm. sen työllistävän vaikutuksen takia. 38 % vastaajista pitää hanketta tarpeettomana, tarkemmin perustelematta. Erään vastaajan mielestä hanke ei ole tarpeellinen, koska se ei tuo tuloja hänelle.

Turvetuotantotoiminnan merkittävimiksi ympäristövaikutuksiksi vastaajat arvioivat pöly- ja meluhaitat. Vähemmän merkityksellisiksi vaikutuksiksi vastaajat arvioivat terveystaivaikutukset ja lisääntyvän raskaan liikenteen.

Koska tulleiden vastausten määrä oli pieni, korostuvat esitetyt mielipiteet ja kommentit. Tulokset ovat kuitenkin pitkälti yhtenevät muiden vastaavien turvetuotantohankkeiden kanssa. Turvetuotantohankkeissa merkittävimmit ympäristövaikutuksiksi ovat nousseet

- pöly- ja meluhaitat
- vaikutukset vesistöön ja vedenlaatuun
- päästöt ilmaan
- lisääntyvän raskaan liikenteen vaikutukset
- vaikutukset alueen maankäyttöön sekä liikkumiseen alueella ja
- maisemavaikutukset.

Jokisuon asukaskyselyssä vesistövaikutukset, maisemavaikutukset ja liikennevaikutukset jäivät muihin vastaaviin hankkeisiin verrattuna vähemmälle huomiolle. Vastauksista ja kommenteista voidaan kuitenkin päätellä, että hankkeen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää huomiota haitallisiin vaikutuksiin ja niiden minimointiin.

Tiedote 2.3.2011

Arvoisa vastaanottaja,

Vapo Oy Energia suunnittelee turvetuotannon aloittamista Jokisuolla. Hankkeeseen liittyen suoritetaan ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA -menettely), jonka aikana myös kansalaisilla on mahdollista osallistua ja vaikuttaa hankkeen suunnitteluun.

Yli 150 hehtaarin soiden pysyväisluonteiset muutokset lukeutuvat hankkeisiin, joihin on sovellettava lakia ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA -laki). Arvioinnin tarkoituksena on varmistaa, että hankkeen ympäristövaikutukset selvitetään riittävällä tarkkuudella. YVA on vasta selvitys, eikä sen perusteella tehdä päätöksiä, vaan arvioinnin jälkeen toiminnalle haetaan varsinaista ympäristölupaa.

Hankkeen YVA -ohjelma on jo laadittu, ja yleisötilaisuus järjestettiin Kiuruvedellä Tihisen Elotuvalla 28.9.2009. Tällä hetkellä on valmisteilla Jokisuon YVA -selostus. Osana selostuksen laadintaa hankkeen lähivaikutusalueella toteutetaan asukaskysely, jonka avulla pyritään hankkimaan taustatietoa mm. hankkeen sosiaalisten vaikutusten arvioinnille, sekä kaivokysely lähialueen kaivojen tilan selvittämiseksi.

Jokisuo sijaitsee Kiuruveden kaupungissa noin 15 km kaupungin keskustasta pohjoiseen. Hankealueen kuivatusvedet johdetaan Vuoksen vesistöalueelle (04), siellä tarkemmin Iisalmen reitin valuma-alueelle (04.5) ja Luupujoen valuma-alueelle (04.57). Hankealue sijaitsee Välijoen-Suojoen valuma-alueella (04.573).

Jokisuo on osittain ojitettu ja osittain luonnontilaista suota. Turvetuotantoalueen suunniteltu tuotantopinta-ala on noin 180 hehtaaria, johon vaikuttaa jonkin verran valittava vesienkäsittelymenetelmä. Varsinaisen tuotantoalueen lisäksi hankealueeseen kuuluvat tukialueet, joihin lukeutuvat tiestö, tuotantoalueen ja eristysojien väliset kaistat ja turpeen varastointi-alueet sekä ympäristönsuojelun vaatimat ratkaisut. Koko hankealueen pinta-ala on noin 200 ha.

Jokisuon suunnitellun turvetuotantoalueen sijainti sekä hankealueen 300 m, 500 m ja 1000 m etäisyysvyöhykkeet on esitetty tämän kyselyn mukana olevissa liitekartoissa. Karttoihin on lisäksi merkitty vesienjohtamisreitti hankealueen alapuolisiin vesistöihin. Turpeen pääasiallinen kuljetusreitti on myös merkitty karttoihin. Kuljetukset keskittyvät yleensä lyhyelle, noin kahden kuukauden ajanjaksolle lämmityskaudella. Tuotantoalueelta kuljetetaan vuorokauden aikana yleensä noin 10–20 kuormaa, enimmillään 30 kuormaa. Hankkeesta aiheutuvista ympäristövaikutuksista merkittävimpiä ovat pöly-, melu-, liikenne- ja vesistövaikutukset. Lisäksi vaikutuksia aiheutuu suoluonnolle, kun puusto ja muu kasvillisuus poistetaan ja alue muuttuu avoimeksi turvekentäksi.

Kyselyt ovat tärkeä lähde paikallisen tiedon selvittämiseksi, joten **pyydämme Teitä vastaamaan liitteenä olevaan kyselyyn sekä täyttämään kaivokortin, jos teillä on käytössä oleva kaivo**, ja lähettämään lomakkeet vastauskuoressa siihen merkittyyn osoitteeseen tai sähköpostitse osoitteeseen johanna.korkiakoski@wspgroup.fi. Osa asukaskyselyistä on jo lähetetty, joten mikäli olette sen jo saaneet ja palauttaneet, voitte jättää kyselyn huomiotta, mutta täyttättehän tarvittaessa kaivokortin.

Lomakkeet tulisi **palauttaa viimeistään 18.3.2011**, jotta vastauksenne ehditään huomioida ympäristövaikutusten arviointiselostusta laadittaessa. Mukana oleviin karttoihin voitte vapaasti tehdä omia merkintöjänne. Mikäli Teillä herää asiaan liittyen kysyttävää ja/tai kerrottavaa, on kyselyn loppuun varattu tilaa tätä varten.

Kiitos etukäteen!

WSP Finland Oy
Johanna Korkiakoski, ympäristösuunnittelija
tel. +358(0) 207 864 859
johanna.korkiakoski@wspgroup.fi